

GAZETA POLSKA

Bukowiny

Видання Чернівецького обласного
Товариства польської культури
ім. Адама Міцкевича

Nr 84 (667)

maj 2014 r.

Ukazuje się od 30 lipca 1883 roku

**Pismo społeczne, gospodarcze
i literacko-kulturalne**

Kanonizacja Jana XXIII i Jana Pawła II

Uroczystość religijna, która odbyła się 27 kwietnia 2014 w Watykanie, na Placu Świętego Piotra, podczas której dwaj błogosławieni papieże: Jan XXIII oraz Jan Paweł II, zostali ogłoszonymi świętymi Kościoła katolickiego.

5 lipca 2013 wydano dekret w sprawie cudu za wstawiennictwem bł. Jana Pawła II. Cudem tym, jak poinformował ks. Federico Lombardi, jest zatwierdzone przez lekarzy i teologów z Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych i niewytłumaczalne z punktu widzenia medycznego, uzdrowienie Floribeth Mory Diaz – Kostarykanki cierpiącej na nieoperacyjnego tętniaka mózgu. Kobieta, oglądając beatyfikację Jana Pawła II, zaczęła do niego się modlić, po czym doznała nagłego uzdrowienia. Papież Franciszek poinformował, że razem z Janem Pawłem II, kanonizowany zostanie również bł. Jan XXIII.

Papież Franciszek, podczas konsystorza w dniu 30 września 2013, wyznaczył na dzień 27 kwietnia 2014 (tj. Niedziela Miłosierdzia Bożego) kanonizację dwóch papieży Jana Pawła II i Jana XXIII.

Jan Paweł II został kanonizowany dziewięć lat po śmierci i trzy lata po beatyfikacji, zaś Jan XXIII pół wieku po śmierci i trzynastę lat po beatyfikacji. W przypadku Jana XXIII papież zdecydował o odstąpieniu od stwierdzenia cudu za wstawiennictwem błogosławionego.

Prefektura Domu Papieskiego ogłosiła, że na kanonizację nie będą potrzebne żadne wejściówki i będą mogli wziąć udział wszystkie osoby,

które znajdą miejsce na placu św. Piotra, placu Piusa XII oraz Via della Conciliazione.

Burmistrz Rzymu ogłosił, że na uroczystość kanonizacji dwóch papieży ma przyjechać 100 światowych przywódców.

Była to pierwsza podwójna kanonizacja papieży w XXI wieku i zarazem pierwsza kanonizacja głowy Kościoła od czasu kanonizacji Piusa X w 1954 oraz pierwszy raz, kiedy papież kanonizował dwóch swoich

poprzedników i kiedy to na jednej uroczystości przewodniczyło dwóch papieży – emerytowany i obecny.

31 marca 2014 ks. Federico Lombardi poinformował, że na tą uroczystość został zaproszony emerytowany papież Benedykt XVI. 26 kwietnia 2014 ks. Federico Lombardi poinformował, że papież senior będzie na uroczystości i będzie w gronie koncelebransów podczas Mszy św. kanonizacyjnej Jana XXIII i Jana Pawła II.

Jaceniuk w Brukseli: 365 mln euro dla Ukrainy

We wtorek, 13 maja, odbyło się spotkanie premiera Ukrainy Arsenija Jaceniuka i przedstawicieli jego rządu z Komisją Europejską. Rozmowy dotyczyły przede wszystkim obietnicę przez Unię wsparcia gospodarczego o wartości przynajmniej 11 mld euro. Owoc wizyty Jaceniuka to m.in. podpisane porozumienie ws. przekazania Ukrainie 365 mln euro.

„Jesteśmy zdecydowani pomóc Ukrainie, aby miała wsparcie, którego potrzebuje na dłuższą i krótką metę dla wdrożenia politycznych i gospodarczych reform, potrzebnych temu państwu” – tak przed wtorkowym spotkaniem polityków tłumaczyła decyzję o pomocy finansowej (kwota 11 mld euro wypłacana przez kilka lat) rzeczniczka KE Pia Ahrenkilde Hansen.

Dzięki zawartemu porozumieniu Ukraina ma otrzymać 365 mln euro wsparcia finansowego na wdrażanie reform dotyczących administracji publicznej, prawa wyborczego, wymiaru sprawiedliwości i walki z korupcją. Część z tych pieniędzy przeznaczona jest także na wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego poprzez promowanie demokratycznych reform i rozwój społeczno-gospodarczy. Pieniądze te zostaną wypłacone z unijnego funduszu stworzonego na potrzeby krajów przechodzących transformację.

Ponadto Unia planuje także otworzyć swój rynek na eksport z Ukrainy, by pomóc jej ustabilizować trudną sytuację gospodarczą i polityczną. Pozwoli to Ukrainie sprzedawać swoje produkty rolne z preferencjami celnymi. Program ten zakłada także czasowe ograniczenie lub zniesienie przez UE łącznie ok. 98 proc. ceł na ukraińskie towary. Ma to przynieść ukraińskiej gospodarce 487 mln euro rocznie, w tym 380 mln euro z sektora rolnego. Decyzja ta została zatwierdzona w połowie kwietnia w Luksemburgu przez szefów dyplomacji państw UE.

W ramach programu pomocy KE i władze Ukrainy podpisały także 30 kwietnia memorandum o przyznaniu temu państwu dodatkowego miliarda euro unijnej pomocy na stabilizację sytuacji gospodarczej i finansowej. Oznacza zwiększenie tzw. pomocy makrofinansowej dla Ukrainy za sprawą pożyczek z unijnego budżetu do 1,6 mld euro.

Pomoc dla Ukrainy zadeklarował także Międzynarodowy Fundusz Walutowy. Pod koniec kwietnia podjął decyzję o przyznaniu dla Kijowa kredytów stand-by w łącznej kwocie 17 mld dolarów na okres dwóch lat. Program ma na celu przywrócenie równowagi makroekonomicznej kraju i zapewnienie równowagi gospodarczej. Pieniądze wypłacane będą w transzach, a uruchomienie każdej jest zależne od przeprowadzanej co dwa miesiące oceny stanu ukraińskiej gospodarki. MFW zastrzegł także, że podjęty program pomocy może zostać zrewidowany w przypadku utraty przez Kijów kontroli nad wschodnimi rejonami kraju. Pierwszą transzę Ukraina otrzymała 6 maja – wyniosła ona 3,2 mld dolarów. To pierwszy z sukcesem zrealizowany program pomocy finansowej MFW dla Ukrainy od 2011 roku.

„News” - Polityka.

Інтелектуальний розвиток – на заваді старості

Під час занять з англійської мови.

ПРИ ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ національному університеті імені Юрія Федьковича створено університет третього віку імені Адольфа Кольпінга. Ця соціальна програма для людей старшого віку, яких у Європі називають сеньйорами, і для всіх бажаючих, кому «за 50», покликана поліпшити якість життя осіб літнього (тобто третього) віку, активізувати їх інтелектуальний розвиток. Громадська організація «Справа Кольпінга в Україні», яка є засновником УТВ, залучила до програми найповажніших і найдосвідченіших викладачів з ЧНУ. Тому не дивно, що просвітницький характер лекцій і прак-

тичних занять на основі християнських цінностей стимулює подальший розвиток духовних багатств кожного слухача.

Під час академічного 2013-2014 навчального року студенти в літах відвідували заняття з екології, геронтології, психології людини та медичної психології, історії та політичних наук. Слухачі університету третього віку вдосконалювали свої знання з англійської та польської мов, освоювали основи комп'ютерної грамотності.

Про підсумки першого року діяльності ЧУТВ ім.А.Кольпінга йшлося на засіданні його науково-методичної ради та під час

урочистого завершення академічного року, яке відбувалося у травні в Червоній залі ЧНУ.

Почесний ректор університету третього віку професор, доктор біологічних наук, завідувач кафедри екології ЧНУ ім. Ю.Федьковича Степан Степанович Костишин, який викладав немолодим студентам проблеми екології, позитивно оцінив навчальну програму. Він наголосив, що волонтери-викладачі читали лекції з історії Буковини, культури мови, філософії, країнознавства. 130 слухачів університету третього віку брали участь в організації роботи клубів, гуртків, секцій. Цьогоріч в університеті працювали на волонтерських засадах понад двадцять педагогів. Приміром, про історію Буковини розповідав професор В. М. Ботушанський, доценти І. В. Ковальчук та В. І. Ковальов читали лекції з геронтології та психології. Аспекти медичної та вікової психології роз'яснювали «сеньйорам» магістри І.В. Принь та В.В.Хромюк. Цікавими були лекції знаної на Буковині професора з філологічного факультету Надії Бабич та доцента кафедри міжнародних відносин Владислава Струтинського.

Під час урочистості всі вони видали своїм слухачам сертифікати. А голова самоуряду слухачів О.М. Пукальська, слухачі В.А.Гребенюк, М.Е. Ластівка, О.О.Клайник щиро дякували викладачам за те, що вони поглиблюють їх інтелектуальний розвиток, сприяють активізації суспільного життя.

Валентина ПРОСКУРНЯК,
керівник Чернівецького університету третього віку ім.А.Кольпінга.

Професор ЧНУ С.С.Костишин вручає «золотий» сертифікат найстарішому слухачеві ЧУТВ В.А.Гребенюку.

Вчимо польську мову.

Чернівецький університет третього віку ім.А.Кольпінга запрошує на навчання людей, старших 50-ти років. Стати студентом можна, написавши заяву у навчальному офісі за адресою: м. Чернівці, вул.Шевченка 28, оф.202. Телефон для довідок: 066 43 75 203.

„BENE” grał dla Papieża Jana Pawła, II, a 3 maja zawitał do Starej Huty w rejonie storozynieckim

RP w Winnicy Pan Krzysztof Świderek witając Polaków Starej Huty (dawna nazwa Starej Krasnoszory) zwrócił uwagę na to, że do wszystkich wyżej wymienionych świąt dodała się również 10. rocznica wejścia Polski do Unii Europejskiej, a także Dzień Polonii za granicą. Właśnie dlatego przyjechał na Bukowinę dobrze znany w Europie, Stanach Zjednoczonych i Kanadzie zespół.

„BENE” gra muzykę włoską, hiszpańską, grecką, rosyjską, węgierską, żydowską, muzykę klasyczną i melodie współczesne. Z tym zespołem śpiewali w swoim czasie Michael Jackson, Vanessa Mae i Luciano Pavarotti. Występowali dla królów i prezydentów, dla fanów i przypadkowych słuchaczy, wielokrotnie występowali podczas uroczystości w Watykanie, tych artystów uwielbiał Jan Paweł II. Jego ulubione utwory klasyczne zespół warszawski wykonał również w Starej Hucie występując w kościele po uroczystej mszy z okazji wszystkich wyżej wymienionych okazji i tworząc niepowtarzalny świąteczny nastrój dla wszystkich obecnych.

Muzykantów z Warszawy pod sklepieniem kościoła zastąpił zespół „Dolinianka”. Ten zespół dziecięcy, Zasłużony dla Kultury Polskiej, pod kierownictwem jej organizatora i założyciela Reginy Kałuskiej przygotował

bogaty program, który miał być przedstawiony pod otwartym niebem – w tle uroczej podkarpackiej natury, lecz na przeszkodzie stanęła pogoda. Nieustający deszcz zmusił do skrócenia wystąpienia. Ale obecni w kościele mieszkańcy Starej Huty oraz gości z Czerniowiec i Polski wynagrodzili ich szczerymi oklaskami.

A Pan Krzysztof Świderek wręczył Dyrektorowi miejscowej szkoły Pani Reginie Kałuskiej pamiątkowy album „Ścieżkami Jana Pawła II”. Takie same prezenty otrzymali młodzi parafianie-solenizanci 10-letni Mikołaj i 18-letnia Jadwiga. Całe święto filmowali pracownicy Telewizji Wrocławskiej, w której

SWOJE WYSTĄPIENIE zespół z Warszawy zadedykował ważnemu wydarzeniu dla każdego Polaka – kanonizacji Jana Pawła II, która odbyła się w Watykanie pod koniec kwietnia. Do tej wsi bukowińskiej zamieszkałej przeważnie przez Polaków – potomków tych górali czadeckich, którzy w XIX w. przenieśli się do naszego kraju w poszukiwaniu lepszego losu, „BENE” przyjechał z kilku powodów. Święta majowe obchodzone są w Polsce na szeroką skalę: 1. – Dzień Pracy, 2. – Dzień Flagi, 3. – Dzień Konstytucji. Poza tym, 3 maja Polacy obchodzą święto Najświętszej Panny Maryi – Królowej Polski, powiązane z historycznym wydarzeniem – obroną Jasnej Góry przed Szwedami w 1655 roku. Od tego czasu uważa się, że ten kraj jest pod opieką Matki Boskiej. Konsul Generalny

ukazuje się co tygodniowy program „Polacy za granicą”.

Potem wystąpił zasłużony dla Kultury Polskiej zespół Folklorystyczny obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza „Echo Prutu”, a na zakończenie „BENE” zaśpiewał „Ridna maty moja...”, którą podtrzymali zarówno młodzi, jak również starsi ludzie. To jest symboliczne, powiedział prezes TKP im. Adama Mickiewicza Pan Władysław Strutyński, ponieważ za kilka dni na Bukowinie będą obchodzić Dzień Matki.

**Antonina TARASOWA.
Zdjęcia Władysława
STRUTYŃSKIEGO.**

Ani się śmiać, ani płakać

Porównania: czy to krajowe, czy międzynarodowe są reguły przedmiotem interesujących badań i rozważań. Idąc więc tym tropem i powodując się niejako stale obecnym owiewem konfrontacyjnych wiatrów na naszej scenie politycznej, można by porównać na przykład socjalizm z kapitalizmem. Takie porównanie nie jest żadnym grzechem, zwłaszcza, że mijają się dwa pokolenia, którym nie obce są realia obu systemów. W wersji felietonowej, to porównanie można by ująć w kilku wybranych płaszczyznach o zróżnicowanej tematyce.

JAK BYŁO?

Dyktat monopartyjnej ideologii
Sojusz robotniczo-chłopski
Dyktatura proletariatu
Gospodarka prospołeczna
Priorytet – miejsca pracy,
bezpłatna nauka i służba zdrowia
Cele społeczne bez pokrycia w środkach

Dymią kominy fabryczne
Demokracja formalna, sztuczna
Wróg: kapitalizm i imperializm
Wolność: w ramach ideologii

Motyw działań: władza i dobrobyt
Współpraca z zagranicą: prymat ZSRR i RWPG
Własność: państwowa
Główny partner: ZSSR
Główna partia: KPZR, z filiami w KS
Główny deficyt: towarów i pieniędzy
Wróg wewnętrzny: aktualna władza
Dobro luksusowe: Fiat 126p (maluch)
Waluta dobrobytu: rubel transferowy
Priorytet młodych: panna, czara i gitara
Zródło optymizmu: flacha na dwóch

JAK JEST?

Dyktatura pieniądza
Związki partnerskie
Teraz: politekierów i frustratów
Nierówności społeczne i bezrobocie
Pełne zaopatrzenie w towary i usługi

Cele społeczne bez pokrycia
w środkach, podporządkowane osiąganiu zysku

Dymią opony uliczne
Demokracja w pełni realna
Wróg: socjalizm i komunizm
Wolność: bezgraniczna, z anarchią włącznie, w stylu „hulaj dusza, piekła nie ma”
Motyw działań: władza i dobrobyt
Współpraca z zagranicą: prymat UE
Własność: prywatna
Główny partner: Niemcy
Główne partie: PO i PiS
Deficyt: pieniędzy i dziura w budżecie
Wróg wewnętrzny: aktualna władza
Dobro luksusowe: Mercedes, Cadillac
Waluta dobrobytu: dolar i euro
Aktualnie: fura, skóra i komóra
Zródło optymizmu: flacha na dwóch,
z zakąską przy grillu.

PRZEPISY NA WIOSNĘ

BARSZCZYK CZERWONY - CZYSTY

Przygotowywanie barszczu należy rozpocząć minimum jeden dzień wcześniej. Najpierw musimy ugotować buraki oraz bulion. Ugotowany barszcz wraz z burakami zostawiamy na noc, aby "przeszedł" smakiem.

Składniki: 2 kg buraków, ugotowanych, 2,5 litra bulionu jarzynowego lub mięsnego, 1 średnia cebula, posiekana i podsmażona na 1 łyżce masła, 1 listek laurowy, 3 - 4 ziela angielskie, parę ziarenek czarnego pieprzu, 2 łyżki octu balsamicznego.

Przygotowanie: Do wrzącego, czystego (przecedzonego) bulionu włożyć ugotowane, obrane i pokrojone na plastry (lub większe kawałki) buraki. Gotować na małym ogniu tylko przez około 10 - 15 minut. Na 5 minut przed końcem gotowania dodać liść laurowy, ziele angielskie, czarny pieprz oraz podsmażoną cebulkę.

Odstawić z ognia i zostawić na całą noc lub minimum 6 godzin.

Barszcz doprowadzić prawie do zagotowania (od tego momentu barszczu nie można już całkowicie zagotować, bo zacznie zmieniać kolor na ciemniejszy). Odstawić z ognia, dodać ocet balsamiczny i przecedzić. Doprawić ewentualnie solą i pieprzem (ostrożnie!).

SURÓWKA WIOSENNA

Składniki: sałata lodowa średniej wielkości (można użyć kapusty pekińskiej lub zwykłej sałaty), 2 pomidory, ogórek, pęczek rzodkiewek, papryka czerwona, czerwona cebula, garść kielków słonecznika, mały kubek jogurtu naturalnego, natka pietruszki, kilka liści bazylii, sól, pieprz ewentualnie suszone oregano, estragon, tymianek.

Przygotowanie: Warzywa myjemy. Sałatę rwiemy, pozostałe warzywa kroimy w kostkę, rzodkiewki rozkrawamy na ćwiartki. Jogurt mieszamy z ziołami, doprawiamy solą i pieprzem. Tak przygotowanym

sosem zalewamy warzywa. Całość posypujemy kielkami.

KNEDLE Z OWOCAMI

Składniki: 50 dag truskawek lub innych owoców, 75 dkg ziemniaków, czubata szklanka maki pszennej, 2 łyżki maki ziemniaczanej, 1 jajko, 2 łyżki masła, 2 łyżki bułki tartej, cynamon, cukier, sól.

Przygotowanie: Ziemniaki ugotować w łupinkach, obrać, przepuścić przez maszynkę lub praskę. Z maki pszennej, ziemniaczanej, jajka, ziemniaków i szczypty soli zagnieść ciasto. Z ciasta formować wałki o grubości ok. 4 cm. Nożem odcinać krążki grubości 2 cm., formując kulki.

Knedle gotować w gorącej osolonej wodzie, ok. 5 minut od wypłynięcia. Wyjmować łyżką cedzakową. Na patelni stopić masło, wsypać bułkę, lekko zrumienić. Połać knedle. Można także poawać je ze śmietaną wymieszaną z cukrem i truskawkami.

Kącik dla dzieci

Maria KONOPNICKA

Wiersze dla najmłodszych

KUKULECZKA

Po tym ciemnym boru
Kukuleczka kuka,
Z ranka do wieczora
Gniazdko sobie szuka.
Kuku! Kuku!
Gniazdko sobie szuka.

– A ty, kukuleczko,
Co na drzewach siadasz,
Jakie ty nowiny
W lesie rozpowiadasz?
Kuku! Kuku!
W lesie rozpowiadasz?

– Leciałam ja w maju
Z ciepłego wyraju,
Zagubiłam w drodze
Ścieżynkę do gaju!
Kuku! Kuku!
Ścieżynkę do gaju!

CO SŁONKO WIDZIAŁO

Cały dzień
słonko
Po niebie
chodziło,
Czego nie
widziało!
Na co nie
patrzyło!

Widziało nasz domek,
Jak się budzi rankiem,
Jak Magda na pole
Niesie mleko dzbankiem...

Jak Wojtek wyciąga
Za studni zórawia,
Jak się mały Janek
Z Wiernusiem zabawia...

Widziało, jak owczarz
Pędzi owce siwe,
Jak Antek karemu
Rozczesuje grzywę...

Widziało gołąbki,
Jak na dach nasz lecą,
I trzepią w skrzydełka,
I pod zorzę świecą.

Widziało, jak Zosia
Z kluczykami chodzi,
Jak liźnie śmietany,
Choć się to nie godzi...

Widziało, jak Kuba
Pługiem w polu orze,
Jak wołki pogania,
Żeby było zboże...

Widziało pod lasem,
Jak się pasą krowy,
Jak tam pokrzykuje

Nasz ciołeczek płowy...

Widziało, jak Kasia
Biały ser ogrzewa,
Jak Stach konie poi,
A gwizdże, a śpiewa...

Widziało, jak wszyscy
Po pracy zasiedli,
I z misy głębokiej
Łyżkami barszcz jedli.

JABŁONKA

Jabłoneczka biała
Kwieciem się odziała;
Obiecuje nam jabłuszka,
Jak je będzie miała.

Mój wietrzyku miły,
Nie wiesz z całej siły,
Nie otrącaj tego kwiecia,
Żeby jabłka były.

NASZ DOMEK

Naznosimy piasku,
nazwozimy kamieni
Zbudujemy domek
z drzewczkami do sieni
Zbudujemy domek
z jasnymi oknami,
Żeby złote słońko świeciło nad nami
A nad naszym domkiem będzie
dach słomiany,
Z pięknych żytnich snopków
równo poszywany.
A na dachu będzie gniazdo
dla bociana,
Żeby nam klekotał od samego rana.
A w tym naszym domku będą
białe ściany,
A na nich obrazek ślicznie malowany:
Jedzie rycerz, jedzie,
brząka ostrogami,
Siostrzyczka go żegna, zalewa
się łzami.

A przed naszym domkiem
będą niskie progi,
Żeby do nas zaszedł ten
dziaduś ubogi,
Żeby do nas zaszedł,
przed kominkiem siadał,
O tych dawnych czasach
dziwów rozpowiadał.
A za naszym domkiem będzie
sad zielony,
Ślicznymi kwiatkami
pięknie zasadzony,
A za sadem pole z żytem,
jak potrzeba,
Żeby żaden głodny nie odszedł
bez chleba.

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2014 r.”

GAZETA POLSKA
Bukowiny

«Газета польська Буковини»
Реєстр. св-во серія ЧП №346-26р
Засновник:
Чернівецьке обласне Товариство
польської культури
ім. А.Міцкевича

Wydawca:
Redakcja czasopisma
«Bukowina».

«Газета польська Буковини»
виходить раз на місяць.

Газета розповсюджується через первинні організації Товариства польської культури ім. А.Міцкевича і продається у римо-католицькому костелі в Чернівцях та у костелах області.

Ціна договірна.

Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności, rękopiśmów nie zwraca oraz pozostawia sobie prawo do skrótów i korekt.

Materiały podpisane nie zawsze odpowiadają opinii redakcji.

Rada Redakcyjna:

Władysław STRUTYŃSKI
Antonina TARASOWA
Regina KAŁUSKI

Anna KYSELYCZUK
Maria MALICKA
Michał HRYZIUK

Adres redakcji:

58000 Czerniowce, ul. Ukraińska 22 p. 22.
Адреса редакції: 58000 м. Чернівці,
вул. Українська, 22, к.22.
Tel. : 0372/ 52-47-37, tel./fax: (0372) 55-26-59.

Zespół redakcyjny:

Antonina TARASOWA
(Redaktor Naczelny)
Władysław Strutyński,
Łucja Uszakowa,
Sergij Szwydiuk,
Artur Oskwarek,
Piotr Żukowski,
Oleg Słusar,
Tomasz Kałuski,
Walentyna Karpiak.

Strona internetowa Obwodowego TKP im. Adama Mickiewicza
oraz «Gazety Polskiej Bukowiny» www.bukpolonia.cv.ua